

Milý sbore,

dnes se budeme zabývat dvěma příběhy ze starého zákona. První je zapsán v Genesis v 18 kapitole:

Gen 18: *1 Hospodin se pak Abrahamovi ukázal u háje Mamre, když seděl v poledním horku u vchodu do stanu. 2 Abraham pozvedl oči a hle, stáli před ním tři muži. Jakmile je spatřil, vyběhl jim ze stanového vchodu naproti. Poklonil se až k zemi 3 a řekl: "Pane můj, prokaž mi prosím laskavost a zastav se u svého služebníka!*

Abraham pohostí návštěvu

16 *Potom ti muži vstali a zamířili odtud k Sodomě. Abraham šel s nimi, aby je vyprovodil. 17 Tehdy si Hospodin řekl: "Zatajím snad před Abrahamem, co se chystám udělat?"*

20 *Hospodin řekl: "Křik Sodomy a Gomory je velký a jejich hřích velmi těžký. 21 Proto sestoupím a uvidím: pokud jednali tak, jak nasvědčuje křik, jenž se mi donesl, je s nimi konec; a pokud ne, poznám to." 22 Ti muži odtud pokračovali k Sodomě, ale Abraham ještě zůstal před Hospodinem. 23 Přistoupil blíž a řekl: "Cožpak smeteš s ničemným také spravedlivého? 24 Možná, že je v tom městě padesát spravedlivých. Smeteš je také? Neušetříš to místo kvůli padesáti spravedlivým, kteří tam jsou? 25 Takovou věc bys nikdy neudělal - usmrtit s ničemným také spravedlivého! Tak by byl spravedlivý jako ničemný - to bys neudělal! Cožpak Soudce vši země nebude jednat podle práva?" 26 Na to Hospodin řekl: "Najdu-li v tom městě, v Sodomě, padesát spravedlivých, ušetřím kvůli nim celé to místo." 27 Abraham odpověděl: "Pohled' prosím - odvažuji se mluvit ke svému Pánu, ačkoli jsem prach a popel - 28 možná, že bude do těch padesáti spravedlivých pět chybět. Zničíš kvůli těm pěti celé město?" "Nezničím, najdu-li jich tam čtyřicet pět," odpověděl. 29 Abraham k němu promluvil znovu: "Co když se jich tam najde jen čtyřicet?" "Neudělám to kvůli těm čtyřiceti," odpověděl. 30 "Ať se můj Pán prosím nehněvá, když promluví," řekl Abraham. "Co když se jich tam najde jen třicet?" "Neudělám to, najdu-li jich tam třicet," odpověděl. 31 "Pohled' prosím, dovolím si znovu promluvit ke svému Pánu," řekl Abraham. "Co když se jich tam najde jen dvacet?" "Nezničím je kvůli těm dvaceti," odpověděl. 32 "Ať se prosím můj Pán nehněvá, když promluví ještě jednou," řekl Abraham. "Co když se jich tam najde jen deset?" "Nezničím je kvůli těm deseti," odpověděl Hospodin. 33 Tak dokončil rozmluvu s Abrahamem a odešel. Také Abraham se vrátil domů.*

Abrahama navštíví napřed jen obyčejní pocestní, ale pak postupně Abraham zjistí, kdo ho to vlastně přišel navštívit. Abraham je pohostí a pak i kousek cesty vyprovodí. Hospodin mu ale poví o svém plánu zničit Sodomu a Abrahamovi se zatmí před očima. V Sodomě žije Lot, jeho synovec, kterého má velmi rád a od doby narození Izmaele jej považoval za svého dědice. Usilovně přemýšlí, jak by Lota zachránil a začíná Boha přemlouvát a nejen to. Žadoní. A nejen to, téměř vydírá Hospodina. Dovolává se Hospodinovy spravedlnosti a dokonce ho tituluje jako „Soudce vši země“.

Gen 18,23-25 *23 Přistoupil blíž a řekl: "Cožpak smeteš s ničemným také spravedlivého? 24 Možná, že je v tom městě padesát spravedlivých. Smeteš je také? Neušetříš to místo kvůli padesáti spravedlivým, kteří tam jsou? 25 Takovou věc bys nikdy neudělal - usmrtit s ničemným také spravedlivého! Tak by byl spravedlivý jako ničemný - to bys neudělal! Cožpak Soudce vši země nebude jednat podle práva?"*

Téměř nám to připadá až za hranou. Neuctivé. Jako by tam byla snaha s Bohem manipulovat když říká: „Takovou věc bys nikdy neudělal“.

Hospodin reaguje překvapivě laskavě v celém příběhu. Nezlobí se na Abrahama, téměř nám připadá, jako by si velmi cenil velkého Abrahamova zájmu na záchraně jeho synovce.

Gen 18,26: *Na to Hospodin řekl: "Najdu-li v tom městě, v Sodomě, padesát spravedlivých, ušetřím kvůli nim celé to místo."*

Abraham si velmi oddechne, ale přemýšlí dál. No jo, ale co když v to město nebude ani 50 spravedlivých? Měl o Sodomě pravdivé informace a věděl, že lidé v tom městě jsou velmi zkažení. To by pak byl smeten i jeho synovec Lot. Odvažuje se proto promluvit ještě jednou a to velmi pokorně, protože si uvědomuje, že už ten první ústupek Boží byl velkou milostí a projevem jeho dobroty.

Gen 18, 27-28: *27 Abraham odpověděl: "Pohled' prosím - odvažuji se mluvit ke svému Pánu, ačkoli jsem prach a popel - 28 možná, že bude do těch padesáti spravedlivých pět chybět. Zničíš kvůli těm pěti celé město?" "Nezničím, najdu-li jich tam čtyřicet pět," odpověděl.*

Abraham je velmi potěšen, ale jen na chvíli. Co když jich tam nebude ani 45? Co když bude spravedlivý jenom Lot a jeho rodina? Když Abraham vidí, že je možné Boha přemlouvat, tak přemlouvá dál, ale už nejde dolů po pěti ale po deseti. Získal odvahu v tom, že Boha je možné přemlouvat. A Bůh se k našemu úžasu přemlouvat nechá. Něco to vypovídá i o blízkosti vztahu mezi Bohem a Abrahamem. A něco významného to i vypovídá o Božím charakteru.

Poté, co se Abraham dostane až na deset lidí, tak si oddechne, protože předpokládá, že toto číslo naplní už jenom Lot a jeho rodina.

Rozhovor je u konce a oba se rozejdou. V noci Abraham špatně spí. Má starost o Lota a jeho rodinu, pořád přemýšlí, jestli jich bude dohromady deset. Převaluje se na posteli, přemýšlí a počítá: Tak Lot a jeho žena, jeho dvě dcery, to jsou celkem 4. Pak ještě snoubenci od Lotových dcer, to by bylo celkem 6 a pak se jistě někdo najde, třeba ze služebnictva. No a kromě Lota a jeho rodiny se jistě najde ještě někdo další, vždyť to jsou tak velká města.

Gen 19,27-29: *27 Druhého dne časně zrána Abraham odešel k místu, kde předtím stál před Hospodinem. 28 Když se podíval k Sodomě a Gomoře a na celou tu rovinu, viděl, jak ze země stoupá kouř jako z pece. 29 Tenkrát, když Bůh ničil města oné roviny, pamatoval na Abrahama a propustil Lota zprostřed zkázy, jež zachvátila města, v nichž Lot bydlel.*

Předpokládám, že se Abraham brzy dozvěděl, že jeho synovec Lot žije. Když totiž viděl kouř, bylo mu jasné, že se v těch městech nenašlo ani 10 spravedlivých.

Důležitým poselstvím tohoto příběhu je, že Boha lze přemlouvat. Ale má to jednu podstatnou podmínku. Boha můžeme přemlouvat jenom na dobré. Můžeme ho přemlouvat k něčemu, co je v souladu s principy jeho lásky a milosti. Boha je možné přemlouvat jenom pro něco pozitivního. Boha je možné přemlouvat i tehdy, když ví, jak to všechno v budoucnu dopadne. Bůh věděl velmi dobře, že ani těch 10 spravedlivých v Sodomě není. Boha je možné přemlouvat jen na dobré. Neznamená to však, že to dopadne všechno podle našich představ. Abraham si to také nějak představoval, jak by to mělo dopadnout, ale když vyšel ráno na kopec a uviděl hustý kouř, tak se o něj málem pokusil infarkt. Ano, jeho synovec byl sice zachráněn, ale jinak, než si to Abraham představoval. Také my si často představujeme, jak by měl Bůh řešit naši situaci. Modlíme se, prosíme, někdy i žadoníme, ale vždycky máme jasnou představu, jak by to mělo všechno být, jak by to měl Bůh zařídit. Buďme v životě připraveni, že se to většinou nestane podle našich představ. Bůh má svoje způsoby a vidí dál. Jde mu ze 100% o naše spasení a naše srdce. Kvůli tomu byl Ježíš na kříži. To je to hlavní a nejdůležitější v celém vesmíru. Další věci, jako zdraví, bezpečí, materiální zajištění jsou důležité, ale vždycky budou až na druhém místě.

Mat 6,33 Hleďte nejprve Boží království a jeho spravedlnost, a toto vše vám bude přidáno.

K přečtenému příběhu mám ještě dvě boční otázky: **Zachránil by Bůh Lota, i kdyby se za něj Abraham nepřimlouval?** Já jsem přesvědčen, že zachránil. Tak k čemu vlastně celá ta rozmluva s Abrahamem, když byla obě města stejně zničena a stejně by byl Lot zachráněn? Kvůli Abrahamovi. Bůh chtěl něco Abrahama naučit a proto se rozhodne, že mu poví o svých záměrech. Všechno to bylo kvůli Abrahamovu srdci. Aby si Abraham uvědomil, co je v životě důležité, o co mu jde a aby se také dozvěděl, něco sám o sobě.

Další okamžik tohoto příběhu jsme přeskočili a je zapsán v:

Gen 19,24-26: 24 A Hospodin dštil na Sodomu a Gomoru síru a oheň; bylo to od Hospodina z nebe. 25 Ona města s celou okolní rovinou, se všemi obyvateli i se vším, co roste ze země, propadla zkáze. 26 Lotova žena se však ohlédla zpět a proměnila se v solný sloup.

Proč musela Lotova žena zemřít? Bylo to kvůli jednomu jedinému ohlédnutí? Fantastické myšlenky spekulují, že šlo o nějaký jaderný výbuch a že Lotovu ženu zabilo škodlivé záření. Není tomu tak. Pokud by tam bylo škodlivé záření, zabilo by je i záření do zad. Jestli člověk stojí obličejem či zády je v dané chvíli úplně jedno. Šlo tedy o nějaký okamžitý trest za neuposlechnutí? Nevím. Spíš mně přijde, že Lotova žena ze Sodomy vlastně nikdy nevyšla. Tělem sice byla vzdálena (už proto, že je andělé důrazně vzali za ruku a odvedli), ale srdcem a myslí tam zůstala. Proto se ohlíží, protože tam je její život.

Luk 12,34: Vždyť kde je váš poklad, tam bude i vaše srdce.

Není možné nikoho vzít násilím za ruku a dovést do Božího království. I když by se tělem nacházel v nebi, jeho srdce, touhy, plány, naděje, to všechno zůstane na zemi.

Život Lotovy ženy nebyl možný bez Sodomy, protože tam byl celý její život, celé její srdce a všechny její touhy.

Usilujme o to, aby naše touhy, naše mysl a náš život byli u Ježíše.

Mat 6,19: Nehromadte si poklady na zemi, kde je ničící mol a rez a kde zloději vykopávají a kradou. 20 Raději si hromadte poklady v nebi, kde je mol a rez neničí a zloději nevykopávají ani nekradou. 21 Vždyť tam, kde máš poklad, budeš mít i srdce.

Další příběh bude také ze starého zákona, z knihy Samuelovy.

1 Sam. 8,4-22: 4 Všichni stařešिनové Izraele se tehdy sešli a vydali se za Samuelem do Rámy. 5 "Pohleď," řekli mu, "ty už jsi starý a tví synové nechodí po tvých cestách. Raději nám tedy ustanov krále, ať nás vede - tak je to přece u všech národů." 6 Když ale řekli: "Dej nám krále, ať nás vede," Samuelovi se to nelíbilo. Modlil se proto k Hospodinu 7 a Hospodin Samuelovi řekl: "Poslechni hlas lidu ve všem, co ti říkají. Nepohrdli přece tebou, ale mnou, abych nebyl jejich králem. 8 Přesně jako se chovali ode dne, kdy jsem je vyvedl z Egypta, až dodnes - když mě opouštěli a sloužili cizím bohům - tak se zachovali i k tobě. 9 Proto je teď poslechni. Důrazně je ale varuj a vylož jim, jakým způsobem nad nimi bude král vládnout." 10 Samuel tedy pověděl všechna Hospodinova slova lidu, který se na něm dožadoval krále. 11 "Toto je způsob, jakým nad vámi bude král vládnout," řekl. "Vezme vám syny, aby mu dělali vozataje a jezdce a aby běhali před jeho vozem. 12 Některé ustanoví za velitele nad tisíci nebo nad padesáti, jiné nechá orat jeho pole a sklízet jeho sklizeň a další pro něj budou vyrábět válečnou výzbroj a vozovou výstroj. 13 Vezme vám dcery, aby mu vařily, pekly a připravovaly voňavky. 14 Vezme vám nejlepší pole, vinice i olivy a rozdá je svým dvořanům. 15 Vaši setbu i vaše vinice zdaní desátkem a ten rozdá svým komorníkům a dvořanům. 16 Vezme si vaše služebníky i vaše děvečky, váš nejlepší dobytek i vaše osly, aby pracovali pro něj. 17 Vaše ovce

a kozy zdaní desátkem. I vy sami nakonec budete jeho otroky. 18 Přejde den, kdy budete naříkat, že jste se rozhodli pro krále, ale Hospodin tehdy vaše volání nevyslyší." 19 Lid ale odmítl Samuele poslechnout. "Ne, ne!" prohlásili. "Chceme mít nad sebou krále. 20 Ať jsme jako všechny národy; ať nám vládne vlastní král, ať nás vede, ať za nás bojuje!" 21 Samuel tedy vyslechl všechna slova lidu a oznámil je Hospodinu. 22 "Poslechni je," odpověděl mu Hospodin; "ustanov jim krále." Samuel pak Izraelcům řekl: "Vraťte se všichni domů."

Tato událost je dalším příkladem toho, jak je možné Hospodina uprosit, či spíše, jak je možné prosadit si u Hospodina svou. Izraelci žili v jiném politickém systému než okolní národy, lid spravovali soudci, které si vybíral Hospodin a Bůh Hospodin byl také faktickým králem nad celým národem.

Samuelovi se prosba lidu nezdála, ale Bůh se rozhodl, že vyhoví jejich žádosti. Napřed je Samuel varoval, že ta žádost o krále není dobrý nápad, ale trvali na svém:

1 Sam 8,18-19: *18 Přejde den, kdy budete naříkat, že jste se rozhodli pro krále, ale Hospodin tehdy vaše volání nevyslyší." 19 Lid ale odmítl Samuele poslechnout. "Ne, ne!" prohlásili. "Chceme mít nad sebou krále.*

Protože byli izraelci tak umínění, rozhodl se Bůh, že splní jejich přání. Takto tomu může být i v našem životě. Jsme umínění, prosíme Boha, žadoníme tak dlouho a tvrdohlavě, až nám Bůh splní naše přání. Samozřejmě se nás snaží napřed varovat a je smutné, že toto varování nechceme vůbec poslouchat v tom všem zápalu a těšení se na splněné přání.

Bůh tady jedná až nepochopitelně laskavě. Snaží se minimalizovat negativní dopady celé situace. Samuel má o samotě rozhovor se Saulem a popisuje, co se stane a jaká znamení pro něj Bůh připravil:

1 Sam 10,5-7: *5 Přejdeš na Gibeat-elohim, Boží vrch, kde je filistínská posádka. Jakmile vejdeš do města, potkáš průvod proroků. S citerou, tamburínou, píšťalou a lyrou v čele budou v prorockém vytržení sestupovat z návrší. 6 Tehdy tě uchvátí Duch Hospodinův, začneš prorokovat s nimi a proměníš se v jiného člověka. 7 Až se ti vyplní tato znamení, dělej, co se ti naskytne, neboť Bůh je s tebou.*

9 *Když se pak Saul otočil, aby od Samuele odešel, Bůh proměnil jeho srdce v jiné. Toho dne se také vyplnila všechna ta znamení.*

Bůh dokonce promění Saulovi srdce. Nezabývá jej však svobodné vůle a žel postupem času se Saul stane pro svoji neposlušnost nepoužitelným králem.

Izraelci si také přáli reprezentativního krále. I toto přání jim Bůh splnil. Saul byl urostlé postavy.

1 Sam 10,23-25: *23 Když se pak postavil doprostřed lidu, o hlavu převyšoval všechny ostatní. 24 "Vidíte, koho vám Hospodin vybral?" řekl jim Samuel. "V celém lidu mu není rovného." Nato všecken lid zvolal: "Ať žije král!" 25 Samuel tehdy lidu vysvětlil pravidla kralování, zapsal je do knihy a uložil před Hospodinem. Potom Samuel propustil všecken lid domů.*

Bůh se snaží minimalizovat škody také tím, že nechal do knihy zapsat pravidla kralování. Jakýsi manuál, pro nového krále. Velmi moudré.

1 Sam 12,13-25: *13 Nuže, zde je král, kterého jste si vybrali a vyžádali. Pohled'te: Hospodin ho nad vámi ustanovil za krále. 14 Budete ctít Hospodina, sloužit mu a poslouchat ho? Nebudete se vzpírat Hospodinovým příkazům a půjdete za Hospodinem, svým Bohem - vy i král, který nad vámi vládne? 15 Jestliže totiž nebudete poslouchat Hospodina a budete se vzpírat jeho příkazům, bude Hospodinova ruka proti vám, tak jako byla proti vašim otcům. 16*

Předstupte znovu a pohleďte, jak velikou věc Hospodin způsobí před vašima očima. 17 Není snad právě sklizeň pšenice? Budu volat k Hospodinu, aby seslal hromobití a déšť. Tehdy jasně pochopíte, jak velké zlo jste v Hospodinových očích spáchali, když jste si vyžádali krále." 18 Samuel tedy volal k Hospodinu a Hospodin toho dne seslal hromobití a déšť. Všechn lid pak měl před Hospodinem i před Samuelem velikou bázeň. 19 "Modli se za své služebníky k Hospodinu, svému Bohu, abychom nezemřeli," řekl pak všechny lid Samuelovi. "Ke všem svým hříchům jsme přidali ještě tu zlou věc, že jsme si vyžádali krále!" 20 "Nebojte se," odpověděl jim Samuel. "Provedli jste sice všechno to zlo, jen se ale neodvracejte od Hospodina, ale služte mu celým srdcem. 21 Neodvracejte se k marnostem, které nemohou nijak prospět ani zachránit - vždyť jsou to marnosti! 22 Hospodin pro své veliké jméno svůj lid neopustí, protože se rozhodl učinit vás svým lidem. 23 Také mne ať ani nenapadne hřešit proti Hospodinu a přestat se za vás modlit. Budu vám ukazovat cestu dobrou a přímou. 24 Jen ctěte Hospodina a služte mu věrně celým srdcem. Považte, jak veliké věci pro vás vykonal. 25 Budete-li však přesto jednat zle, budete i se svým králem zničeni."

Bůh se i v tomto případě snaží minimalizovat dopad špatného rozhodnutí izraelského národa. Klade lidem na srdce, aby ho ctili a poslouchali a aby nejednali tak nemoudře, jako jejich otcové.

1 Sam 12,14: *Budete ctít Hospodina, sloužit mu a poslouchat ho? Nebudete se vzpírat Hospodinovým příkazům a půjdete za Hospodinem, svým Bohem - vy i král, který nad vámi vládne?*

Aby lidé brali jeho poselství vážně, posílá krupobití, protože lidé pořád nechtějí slyšet nepříjemná slova. A snad teprve teď, až je klepne kroupa do hlavy, tak se lidé proberou a uvědomí si, co žádali:

1 Sam 12,19: *"Modli se za své služebníky k Hospodinu, svému Bohu, abychom nezemřeli," řekl pak všechny lid Samuelovi. "Ke všem svým hříchům jsme přidali ještě tu zlou věc, že jsme si vyžádali krále!"*

Jak často jsou v našich životech chyby a nemoudrá rozhodnutí. Jak často musíme ve svém životě snášet těžké důsledky vlastní hlouposti. Žadoníme, chceme, toužíme, až si prosadíme svou a pak jsme rozčarovaní z velkého trápení.

Měl bych možná i nějaké příběhy z naší doby, ale nemám zájem povídat veřejně moje chyby ani chyby druhých lidí, kteří ještě žijí. Možná, když se zamyslíte, také si vzpomenete na nějaké příběhy lidí kolem sebe, jak to dopadlo, pokud si člověk navzdory jasnému Božímu pravidlu prosadil svůj názor. Jak to dopadlo, pokud si někdo na Bohu něco takzvaně „vymodlil“.

Je tu ale jedna úžasná, nádherná a fantastická zpráva. Přestože Bůh nevrátí všechno zpět a nechá nás nést důsledky našich hloupých rozhodnutí, chce minimalizovat škody v našem životě a pokud uvidí v našem srdci jen jiskřičku naděje, chce na nás pracovat dál, jde mu stále o naše spasení, do posledního dechu. A tak pro izraelce tehdy, stejně jako pro nás tady a teď platí tato krásná Samuelova slova:

1 Sam 12,20-22: *20 "Nebojte se," odpověděl jim Samuel. "Provedli jste sice všechno to zlo, jen se ale neodvracejte od Hospodina, ale služte mu celým srdcem. 21 Neodvracejte se k marnostem, které nemohou nijak prospět ani zachránit - vždyť jsou to marnosti! 22 Hospodin pro své veliké jméno svůj lid neopustí, protože se rozhodl učinit vás svým lidem."*